

Ελένη Δικαίου

Τα κοριτσάκια με τα ναυτιλιά

Συλλογή
περιστέρια

1 ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ

16.000 αντίτυπα

Ελένη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισιμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους
Συλλογή Περιστέρια – 87

Ελένη Δικαίου, *Τα κοριτσάκια με τα ναυτικά*

Εικονογράφηση: Έλλη Σολομωνίδη-Μπαλάνου

Επιμέλεια, διορθώσεις: Εβίτα Κυριαζή

DTP: Παναγιώτης Καπένης

Μοντάζ: Π. Σαράτσης

Copyright © Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη) και Ελένη Δικαίου,
2000

Copyright © για την εικονογράφηση Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη), 2000

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Ακρίτας, 1991

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Δεκέμβριος 2000

KET 2284 ΚΕΠ 707/13

ISBN 978-960-378-811-9

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄ ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Τα κοριτσάκια με τα ναυτικά

ΕΛΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ

*Τα κοριτσάκια
με τα ναυτικά*

Εικονογράφηση
ΕΛΛΗ ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΟΥ-ΜΠΑΛΑΝΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Ο περίπατος

—ΜΑΜΑ! Μαμά! Ένα ποντίκι!

—Ποντίκι! Πού;

—Να! Εκεί!

—Άχου! Δίκιο έχει! Μαργή! Περικλή! Κωνσταντία! Μαργήηη!

Η μαμά δεν είχε υπομονή να περιμένει τις δούλες και τον παραγιό. Μάζεψε όσο πιο ψηλά μπορούσε τις μακριές της φούστες κι εξαφανίστηκε στριγκλίζοντας, σίγουρη πως το ποντίκι έβαλε σκοπό της ζωής του να τρυπώσει κάτω απ' αυτές ειδικά τις φούστες εκείνη την ημέρα.

Οι δίδυμες κοιτάχτηκαν για μια στιγμή. Είχαν απομείνει όρθιες στη μεγάλη σκαφίδα της μπουγάδας, σαπουνισμένες απ' την κορφή ως τα νύχια.

—Λες; ρώτησε τρομαγμένη η Μαρίτσα.

Το Κατινάκι σκέφτηκε λίγο.

—Α μπα! Δεν μπαίνει ποντίκι στη σκαφίδα, μες στο νερό, αποφάσισε.

—Ναι! Δεν μπαίνει! συμφώνησε η Μαρίτσα.

Σίγουρες πια πως δεν κινδύνευαν, βάλθηκαν να τσαλαβουτάνε στις σαπουνάδες, πετώντας νερά η μια στην άλλη και φωνάζοντας πότε πότε σαν τη μαμά:

—Μαργή! Μαργήηη! έτσι, για παιχνίδι.

Καμιά τύψη βέβαια δεν είχαν που εκείνες ήταν αιτία όλης αυτής της φασαρίας.

Η ιστορία άρχισε το πρωί, μόλις έφυγε ο μπαμπάς για το μαγαζί. Ήταν Κυριακή. Τον υπάλληλο δεν μπορούσες να τον υποχρεώσεις να δουλέψει τέτοια μέρα στη Σμύρνη, αλλά ούτε και το αφεντικό να το εμποδίσεις ν' ανοίξει το μαγαζί του.

Η Κωνσταντία μαγείρευε στην κουζίνα. Η Μαργή όλο ψου ψου με τον Περικλή. Κάπου είχε πεταχτεί κι η μαμά, βρήκαν ευκαιρία ν' ανέβουν στην κάμαρά της να παίξουν τις «κυρίες».

Τι θησαυρούς για «κυρίες» είχε το δωμάτιο αυτό, δε λέγεται! Τι ψηλοτάκουνα παπούτσια, τι καπέλα με φτερά, ως και μια γούνα αλεπουδίσια με χάντρινα μάτια! Για τις ρόμπες βέβαια και τα παλτά δε γινόταν λόγος, μια και τους παραήταν μεγάλα, μα υπήρχαν τα μεσοφόρια με τα πιτσιλία¹. Άσε πια αυτά που ήταν πάνω στο λαδομάνο και στο κομοδίνο. Τι κολόνιες! Τι πούντρες! Τι ρουζ! Τι σουρμέδες²!

Η Μαρίτσα είχε αδυναμία στις κολόνιες. Πήρε λοιπόν το μεγάλο μπουκάλι, εκείνο με τη βιολετιά, τη γαλλική, που έβαζε η μαμά όταν πήγαινε στις βεγκέρες. Έβαλε στο κεφάλι της, έβαλε και στις αδερφής της, κι επειδή της φάνηκε πως δε μύριζαν αρκετά, άδειασε το υπόλοιπο στα ρούχα τους. Μύρισε όλο το σπίτι σαν επιτάφιος. Λιποθυμιά σου 'ρχότανε.

Έξω φρενών έγινε η μαμά όταν γύρισε και τις πήρε «μυρωδιά». Ήθελε να τους δώσει ένα γερό μεπερτάχι ξύλο, αλλά είδε πως δεν προλάβαινε. Ούτε στο χαμάμ προλά-

1. *πιτσιλι*: είδος δαντέλας

2. *σουρμές*: χρώμα που χρησιμοποιούσαν για να βάφουν τα μάτια

βαινε να τις πάει. Βλέπεις, είχε μηνύσει η νενέ¹ πως θα 'ρθει νωρίς να τις βγάλει περίπατο. Έτσι αποφάσισε να τις πλύνει μονάχη της στη σκαφίδα.

Κάτι περίεργες ιδέες που είχε καμιά φορά αυτή η μαμά! Θαρρείς και τις είχε ξαναπλύνει έτσι! Δε φώναζε τουλάχιστον τη Μαργή... Αυτή μπορεί να 'ξερε πως σήμερα είχανε Κυριακή κι οι ποντικοί, κι ήταν η μέρα τους να βγούνε κι αυτοί περίπατο...

Όταν μπήκε στο πλυσταριό η μαγείρισσα η Κωνσταντία, οι δίδυμες είχανε πια βαρεθεί τις τσιρίδες και τα τσαλαβουτήματα. Καθισμένες μες στη σκαφίδα κάνανε βαρκάκι μια βούρτσα της μπουγάδας και το στέλνανε η μια στην άλλη.

—Πού το είδατε το ποντίκι και κατατρομάξατε τη μαμά σας; ρώτησε θυμωμένη γιατί στενοχώρησαν τη μαμά, την αγαπημένη της.

—Πού καλέ; ρώτησε κι η Μαργή, που ερχόταν από πίσω της.

—Εγώ! Εγώ το είδα! πετάχτηκε το Κατινάκι. Πάνω στον πάγκο που σιδερώνεις τα ρούχα.

Η Μαργή κοίταξε καλά καλά. Παραμέρισε τα βαποράκια² του σιδερώματος, έψαξε πίσω απ' τα καλάθια της μπουγάδας, τράβηξε τις σκαφίδες. Τίποτε! Το κακόμοιρο το ποντίκι, τρομαγμένο απ' τις στριγκλιές, είχε εξαφανιστεί.

—Να πεις του Περικλή να βάλει φάκα το βράδυ, πετάχτηκε πάλι το Κατινάκι.

1. νενέ: γιαγιά

2. βαποράκι: είδος σίδερου

—Μαργή, σκούπισέ τις, θα πουντιάσουν! άκουσαν τη μαμά να φωνάζει απ' την τραπεζαρία.

Απελπισμένη η Μαργή πως δε θα 'βρισκε το ποντίκι στον αιώνα τον άπαντα, έστειλε την Κωνσταντία να φέρει καινούριο ζεστό νερό.

—Κάτσετε φρόνιμα να σας ξεβγάλω και να σας σκουπίσω, λωλοσερβάλιες¹, ε λωλοσερβάλιες, είπε και τους έδωσε από 'να τρυφερό μπατσάκι στα πισινά, μια και της Μαργής αυτές ήταν οι αγαπημένες της.

Αν η γαλλική κολόνια δε μύριζε ακόμα ως έξω στο σοκάκι, τίποτα δε θα θύμιζε τα κατορθώματά τους όταν σε λιγάκι τις έφερε ντυμένες και χτενισμένες στην τραπεζαρία.

Η μαμά είχε ξεθυμώσει πια, μονάχα που ορκιζόταν πως δε θα ξαναπατούσε στο πλυσταριό αν δεν έβλεπε πρώτα πιασμένο το ποντίκι. Τις φίλησε και τις έβαλε να κάτσουν στον καναπέ ώσπου να 'ρθει η νενέ τους. 'Υστερα έκανε ένα βήμα πίσω να τις καμαρώσει. Το πρόσωπό της έλαμπε!

—Να μην αδασκαθείτε, πουλάκια μου!

Οι δίδυμες μοιάζανε σαν δυο σταγόνες νερό. Νόμιζες πως δε θα μπορούσες να τις ξεχωρίσεις. Εκτός αν τις κοίταζες στα μάτια. Μάτια πιο ζεστά απ' το Κατινάκι δε θα 'χε παιδί σ' ολόκληρη τη Σμύρνη. Καφέ, πελώρια, σαν της γαζέλας, που μιλούσαν, γελούσαν, έκλαιγαν κατά πως το 'θελε εκείνη.

'Όταν γεννήθηκαν, η νενέ τους δεν είπε λέξη για το Κατινάκι. Μόλις όμως βγήκε δεύτερη, πιο μικροκαμωμένη η Μαρίτσα, την κοίταξε, την κοίταξε και δεν κρατήθηκε.

1. λωλοσερβάλια: τρελούτσικη

—Αμ, δεν έπαιρνε ο Θεός αυτό το ζαρωμένο, που πήγε να πάρει μια χαρά κοριτσάκι! είπε καθώς θυμήθηκε την αδερφούλα τους που πέθανε πέντε χρονώ από ιλαρά.

Ούτε «ο Θεός να με συχωρέσει, βαριά κουδέντα είπα» ούτε τίποτα. Μάζεψε τα χρυσά γυαλιά, μάζεψε το τσαντάκι της κι έφυγε θυμωμένη που δεν τα 'χε κανονίσει ο Θεός σύμφωνα με τα γούστα της.

Έτσι ήταν πάντα η νενέ, Ξανθίπη κι αυτή, σαν τη γυναίκα του Σωκράτη. Δεν υπολόγιζε κανέναν. Αυτή δεν τυραννούσε όπως η συνονομάτη της η αρχαία μονάχα τον άντρα της. Έπαιρνε η μπάλα παιδιά, νύφες, γαμπρούς... Προπαντός γαμπρούς...

Πώς έτυχε και γνωρίστηκαν ο Μανόλης με τη μικρή της την κόρη, ποτέ δεν το 'μαθε, αλλά όταν το 'μαθε, τριξανε τα τζάμια στο Μεγάλο Σπίτι! Αυτόν να παντρευτεί η κόρη της, τον ξεβράκωτο! Για τη νενέ ξεβράκωτος ήταν ο καθένας που δεν ανήκε στη λέσχη του παππού ή δεν είχε την τιμή να συχνάζει στις βεγκέρες και στους χορούς της στο Μεγάλο Σπίτι.

—Βρε, είναι από καλή οικογένεια, της έλεγε ο παππούς. Ο συχωρεμένος ο πατέρας του ήταν ο πιο τίμιος έμπορος σ' ολόκληρο το μπεζεστένι¹. Κι έχει μαγαζί. Καλό μαγαζί, ας είναι τόσο νέος, μονάχος, χωρίς συνεταιίρο. Οχτώ κορίτσια τού ράβουν πουκάμισα, απ' τα καλύτερα υφάσματα της Ευρώπης, για να προλαβαίνει τις παραγγελίες. Και φαίνεται καλό παιδί, γκυκομίλητο, μορφωμένο, σεβαστικό σαν κορίτσι. Του μίλησα, το ζύγισα εγώ. Άστηνε να τον πάρει, αφού τον αγαπάει...

1. *μπεζεστένι*: σκεπαστή αγορά

Είπε, είπε ο φουκαριάρης ο παππούς... Τίποτα η νενέ. Αγανάχτησε και κείνος.

—Ουφ, μου 'πρηξες το συκώτι! Κάνε ό,τι καταλαβαίνεις.

Την έπιασε η νενέ τη μαμά με το άγριο, όπως συνήθιζε. Τίποτε! Μέχρι και με το καλό δοκίμασε να την πιάσει. Τίποτε πάλι!

«Λες να κλεφτεί και να 'χουμε ρεζιλίκια;» σκέφτηκε στο τέλος και την έστειλε άρον άρον στο Βόλο, που ήταν παντρεμένη η μεγάλη της κόρη, ν' αλλάξει δήθεν τον αέρα της, μπας και τον ξεχάσει.

Πείσμα η νενέ, πείσμα κι η μαμά. Πήγαιναν κι έρχονταν κρυφά τα γραμμата απ' τη Σμύρνη στο Βόλο. Πέσανε κι οι συγγενείς, ο αδερφός του παππού, ο Μητροπολίτης.

—Ντροπή, Ξανθίππη! Χαρτοπαίχτης είναι; Γυναικάς είναι; Νοικοκύρης άνθρωπος! Αμαρτία να τους χωρίζεις!

Τι να κάνει;

—Πάρτονε, είπε η νενέ, μα μην έρθεις ύστερα και μου κάνεις παράπονα, αλίμονό σου!

Έτσι τον πήρε η μαμά τον μπαμπά κι ούτε πήγε ποτέ να της κλαφτεί ούτε η νενέ άλλαξε το ύφος της. Μονάχα μια φορά την είδανε τα κορίτσια σκυφτή και κλαμένη. Τότε που ήταν άρρωστος ο θείος Αμφίλος.

Ο θείος Αμφίλος έμενε στο σπίτι τους και τι γέλια κάνανε, τι παιχνίδια στην αρχή!

—Πες μας, πες μας την ιστορία, του λέγανε τα κορίτσια κι εκείνος, σιγά σιγά μην τους ακούσουν, τους έλεγε αυτό που ήταν το πιο αστείο μυστικό τους, την ιστορία της «ντροπής της οικογένειας».

Αυτή ήταν μια πολύ αστεία ιστορία και κανείς απ' τους

τρεις τους δεν κατάλαβε γιατί όταν τύχαινε ποτέ να τη λένε ψιθυριστά οι άλλοι μεταξύ τους κάνανε «τσ... τσ...» με τόση στενοχώρια. Άσε πια που ήτανε ολότελα απαγορευμένη στα παιδιά.

—Που λέτε λοιπόν, κορίτσια, εγώ το 'χα σκοπό, αλήθεια σας το λέω, να γίνω γιατρός, γι' αυτό πήγα στο Παρίσι. Αλλά το Παρίσι! Αχ, το Παρίσι, κορίτσια, έχει κάτι βράδια που κολυμπάνε στην ομίχλη του ποταμού σαν μαγεμένα. Και κάτι κορίτσια όμορφα και γελαστά σαν και σας. Μια μέρα μάλιστα είδα και μια που 'χε μάτια σαν τα δικά σου, Κατινάκι. Αμαρτία δεν είναι να κλειστείς τέτοιες νύχτες και να διαβάξεις; Ν' ακούς απ' έξω τις μουσικές και τα γέλια και τα κορίτσια να σε φωνάζουν «Αμφίλος! Αμφίλος!» – σας το 'χει πει η δασκάλα σας πως όλες οι γαλλικές λέξεις τονίζονται στη λήγουσα, έτσι δεν είναι; Είπα κι εγώ, άσ' τα τα βιβλία, άσε και τη γιατρική. Από γιατρούς κι από σπετσέρηδες¹ άλλο τίποτε η Σμύρνη. Σιγά κι ας γίνει ένας λιγότερος.

Εκεί τα μπερδευε λιγάκι ο θείος Αμφίλος. Δεν ξεκαθάριζε τι έγινε κι απ' τις μουσικές και τα κορίτσια βρέθηκε στη Μασσαλία λαθρεπιβάτης σε καρδουνιάρικο, χωρίς γρόσι. Έφτασε στη Σμύρνη βρόμικος, ελεεινός! Εδώ άρχισε η «ντροπή της οικογένειας».

Μπήκαν οι τελωνειακοί στο καράδι. «Βρε είμαι ο τάδε!» Πού να τον γνωρίσουν! Κάνει τότε μια κι ο θείος Αμφίλος, κατεβάζει το παντελόνι και τους δείχνει το σώδρακό του, μαρκαρισμένο με τ' αρχικά της οικογένειας.

Ξεράθηκε ο τελωνειακός! Ξεράθηκε κι η νενέ, κόλπος

1. σπετσέρης: φαρμακοποιός

του ἔρθε του παππού όταν το ἔμαθε. Στείλανε τον μπαμπά να τον πάρει κρυφά με νοικιασμένο αμάξι, να τον φέρει σπίτι, μέχρι να μπαλώσουν τα πράγματα με λίρες χρυσές, πριν αρχίσει να κουσελεύει ο κόσμος. Μονάχα ο θεῖος Αμφίλος, ατάραχος, τους ἔλεγε:

—Ε, και τι να ἔκανα; Αφού δε με πίστευαν! κι ἔσκαγε στα γέλια.

Πολύ τον αγαπούσαν τα κορίτσια το θεῖο Αμφίλο. Καλά που περνούσαν μαζί του! Μέχρι που αρρώστησε. Τότε ούτε γέλια ούτε τίποτε. Η μαμά δεν τις ἄφηνε να πάνε στην κάμαρά του, κι όταν μια φορά το σκάσαν και πήγαν κρυφά, γιατί πολύ τους εἶχε λείψει η «ντροπή της οικογένειας», εκείνος τις ξαπόστειλε τόσο απότομα, που κάτσανε σε μια γωνιά και βάλανε κι οι δυο τα κλάματα.

Ἵστερα εἶδανε τη μαμά που πρόσταξε τη Μαργή να κάψει το μεγάλο χαλί της σάλας και το σιτζαντέ¹ του τοίχου με τα ροζ λουλούδια και τα πουλιά. Η Μαργή διαμαρτυρόταν.

—Να το καθαρίσουμε, καλέ κυρία, κρίμα. Δυο λεκεδάκια τόσα δα. Θα ρίξω και οινόπνευμα από πάνω. Κρίμα!

—Όχι! Όχι! Να το κάψεις, επέμενε η μαμά. Ἐχω μικρά παιδιά. Δεν καταλαβαίνεις!

Η Μαργή δεν καταλάβαινε, ὅμως τα κορίτσια κατάλαβαν πως τέλειωσε πια η αστεία ιστορία «η ντροπή της οικογένειας» κι ἄρχισε η ἄλλη, η λυπημένη, «ο καημένος ο θεῖος Αμφίλος», ὅσπου ἄλλαξε κι αυτή κι ἔγινε «ο θεῖος Αμφίλος πάει», μια ιστορία μακρινή και ξεχασμένη, σαν

1. σιτζαντές: εἶδος χαλιού

σημάδι από χτύπημα παλιό που δεν πονάει πια, μα σου θυμίζει μονάχα πως κάποτε είχες χτυπήσει...

Αν άξιζε για κάτι ο περίπατος με τη νενέ, αυτό ήταν το αμάξι κι ο κυρ-Παναγιώτης. Το αμάξι είχε πράσινα βελουδένια καθίσματα με κίτρινες φουντίτσες κι ο κυρ-Παναγιώτης, ο αμαξιάς, χοντρά ροζ μάγουλα και γκριζες μουστάκες, που όλη την ώρα τις κουνούσε προς τη μύτη του, μουφ μουφ, σαν να 'θελε να τις μυρίσει. Σίγουρα έτσι θά'τανε κι ο γάτος της Ταχταπιτουρούς¹, όταν η νονά της τον έκανε αμαξιά για να την πάει στο χορό του προίγκιπα.

Ο κυρ-Παναγιώτης όλο «κοκόνες μου» και «κοκόνες μου» τις έλεγε. Καλά δηλαδή που εκείνες ήταν δύο, γιατί «κοκώνα μου» έλεγε και το άλογο κι άντε μετά να ξεχωρίσεις σε ποια απ' όλες μιλούσε.

—Βρε καλώς τις κοκόνες μου! έκανε μόλις τις έβλεπε.

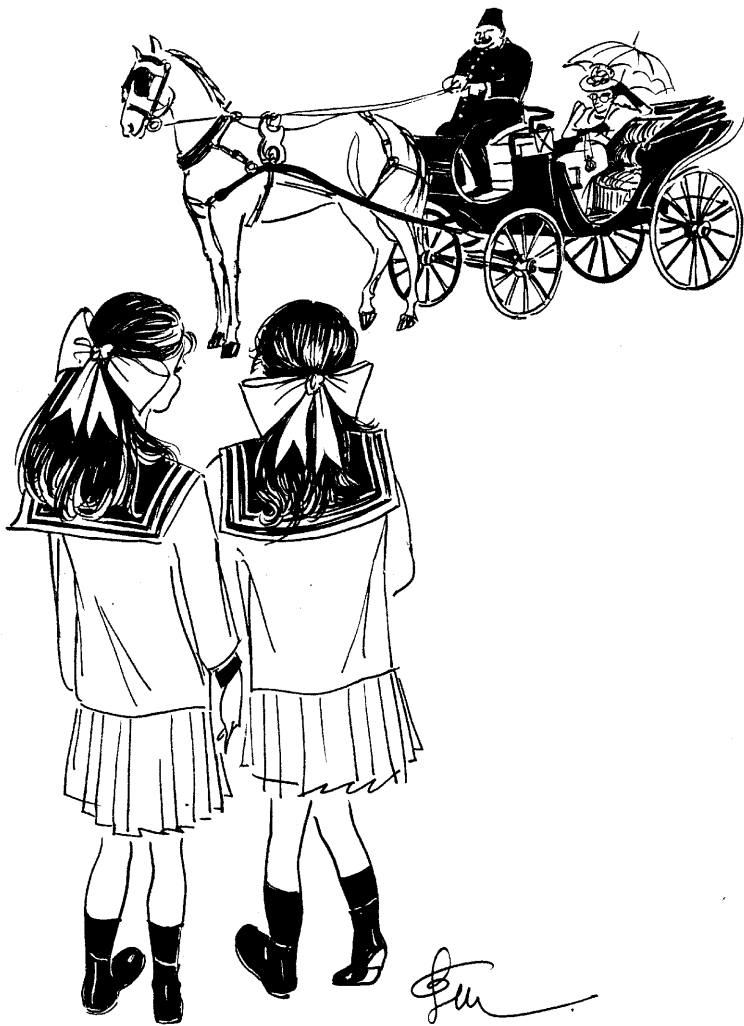
Τις σήκωνε με τις χερούκλες του και τις κάθιζε στο κάθισμα που ήταν πίσω απ' την πλάτη του. Αντίκρυ τους καθόταν η νενέ. Εκείνη τις κοίταζε πρώτα μέσα απ' τα χρυσά γυαλάκια της καλά καλά απ' την κορφή ως τα νύχια, κι όταν αποφάσιζε πως «ήτανε για κόσμο», άνοιγε το παρασόλι² της.

—Πάμε, κυρ-Παναγιώτη.

Όπως έπρεπε να κάθονται φρόνιμα φρόνιμα σαν καλοαναθρεμμένα κοριτσάκια που ήταν, το μόνο που τους έμενε για να διασκεδάσουν ήταν να χαζεύουν τον κόσμο που

1. Ταχταπιτουρούς: Σταχτοπούτα

2. παρασόλι: ομπρέλα ήλιου

φαινόταν να πηγαίνει μπρος πίσω, μια κι αυτές ήταν καθισμένες ανάποδα. Ή να πλάθουν στο μυαλό τους ιστορίες για το γάτο κυρ-Παναγιώτη, που τις έλεγαν ύστερα το βράδυ η μια στην άλλη.

Το αμάξι έκανε σιγά σιγά όλο το δρόμο της προκυμιάας. Ύστερα σταματούσαν στο καφενείο *Ο Ποσειδών*, για να πιουν τσιτσιμπίρα¹ και να 'ρθουν οι φιλενάδες της νενέ να λένε:

—Ίδί καλέ, πώς εμεγαλώσανε ετούτες! Να τσι χαιρέσαι, Ξανθίππη μου! Κι ομορφύνανε! Κούκλες ζωγραφιστές!

Μερικές φιλενάδες της νενέ είχανε κι αυτές «κούκλες ζωγραφιστές». Τη Χρύσα, την Ευρυδίκη, μια Βιολέτα. Στις δίδυμες απ' όλες πιο πολύ άρεσε η Λευτερίτσα. Μπορεί να 'τανε γιατί η νενέ της ήτανε η καλύτερη φιλενάδα της δικιάς τους, αλλά μάλλον γιατί κάποτε τους είχε πει κρυφά πως και κείνη το 'χε προσέξει: ίδιος γάτος ήτανε ο αμαξιάς τους!

Ύστερα άρχιζαν πάλι τις χαιρετούρες.

—Έχουμε βεγκέρα απόψε στις Ελένης. Μη με το λες πως δε θα 'ρθήτε! Πολύ θα στεναχωρηθεί! κι άλλα τέτοια βαρετά, ώσπου ο κυρ-Παναγιώτης τις ανέβαζε πάλι στο ανάποδο κάθισμα και πολύ πριν βγει ο πασδάντης² ν' ανάψει τα φανάρια του γκαζιού είχανε γυρίσει σπίτι.

Α! Οι περίπατοι με τον μπαμπά ήταν άλλο πράγμα. Πρώτα πρώτα, δεν ειδοποιούσανε ποτέ αμάξι – το δικό τους το 'χανε νοικιασμένο με το μήνα. Τις έπιανε ο μπαμπάς απ' το χέρι μια από δω και μια από κει και δεν αφή-

1. τσιτσιμπίρα: λεμονάδα

2. πασδάντης: νυχτοφύλακας

νανε μαγαζί με παιχνίδια, δεν αφήνανε ζαχαροπλαστείο να μη σταματήσουν.

Ανακατεύονταν με το χαρούμενο κόσμο που έκανε τον περίπατό του στην προκυμαία και η γλώσσα τους πήγαινε ροδάνι – μεγάλο ελάττωμα για καλοαναθρεμμένα κοριτσάκια, που ο μπαμπάς όμως δεν το πρόσεχε ποτέ. Κι αν καμιά φορά το πρόσεχε, το 'παιρνε γι' αστείο.

Όπως κάποτε, Κυριακή ήτανε πάλι, που είχε πάρει τη Μαρίτσα στο μαγαζί. Την κάθισε σ' έναν πάγκο με τις κούκλες της κι εκείνη πού να βάλει γλώσσα μέσα όλο το πρωί.

—Όταν μεγαλώσει η κόρη σου, Μανολάκη μου, δε θα 'χει τίποτα να πει. Τα 'πε όλα σήμερα, πετάχτηκε γελώντας ο σαράφης¹ που την άκουγε απ' το διπλανό μαγαζί.

Γέλασε τότε ο μπαμπάς σχεδόν καμαρώνοντας. Ως κι η μαμά γέλασε όταν της το διηγήθηκε το βράδυ.

Α! Ο περίπατος με τον μπαμπά ήταν πάντα σωστό πανηγύρι. Κι όταν άναβε ο πασβάντης τα φανάρια του δρόμου, τότε πια ήθελε να φορτωθούν γλυκά και λουλούδια και να γυρίσουν σπίτι τόσο χορτασμένες από όμορφα πράγματα, που δε θέλανε τίποτε άλλο παρά να φιλήσουν τη μαμά που τις περιέμενε και να χωθούν στο κρεβάτι τους. Αν δεν ήταν τόσο κουρασμένες, θα 'χαν να διηγηθούν κάθε φορά και χίλια διαφορετικά πράγματα.

Στον περίπατο με τη νενέ ποτέ δε γινόταν κάτι διαφορετικό, κάτι που ν' αξίζει να το θυμηθείς. Κι όμως τον θυμούνταν με τόσες λεπτομέρειες εκείνη τη μέρα που φάνηκε το ποντίκι...

Θυμούνταν πως φορούσαν τα ναυτικά τους κι η Μαργή

1. σαράφης: αργυραμοιβός

τούς είχε δέσει από έναν άσπρο φιόγκο στα σγουρά μαλλιά. Μια Αρμένισσα πουλούσε βιολέτες εκειδά να νας στο ντουρσεκάκι¹ πριν βγεις στην προκυμαία, ένα τραμ με άλογα τους έκλεισε το δρόμο –ο τραμδαγέρης² ήταν χοντρός με κατάμαυρο μουστάκι–, μια κυρία έσερνε ένα άσπρο μαλλιαρό σκυλί, ο ήλιος έλαμπε πάνω στα γυαλιά της νενέ...

Ήταν γιατί απ' το άλλο πρωί όλα θ' άρχιζαν ν' αλλάζουν. Σιγά σιγά στην αρχή, γρήγορα ύστερα, μέχρι που τίποτα πια δε θα 'ταν το ίδιο.

1. ντουρσεκάκι: γωνίτσα

2. τραμδαγέρης: οδηγός του τραμ